

Társadalmi napilap.
Megjelenik
vasárnap és ünnepnap
kivételeivel minden nap
délután 3 órakor.

Egyes szám ára:
2 fillér.

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca
23 sz. Telefon: 110.

Kiadóhivatal: Hentschel H.
könyvnyomdája, Kut-utca 23.
Telefonszám: 356.

Kiadóhivatali ügyeket Kolostor-utca 23.
alatt lehet elintézni

Az iparos.

Az összes gazdasági ágak között az ipar a legfüggetlenebb foglalkozás. Az iparos, amint ismeretes, nincs helyhez, időhöz kötve és tevékenységét semmiféle korlátok nem akadályozzák, míg tanulásának értékesítésére a legszabadabb tér kínálkozik. Szóval az iparos mindenkor és mindenben érvényesítheti szabadakarátát s ha munkaszerető, józan gondolkodású ember, úgy idővel tekintélyes vagyonra is szert tehet.

Mindezen előnyök dacára mégis azt látjuk, hogy az iparosoknak csak kis része éri el a boldogulás útját, míg a tulnyomó többség kedvetlenül tengődik egyik napról a másikra. Nagyon sokan vannak, akik megunva a folytonos küzdelem, hátat fordítanak mesterségüknek és más, kényelmesebb, nyugodtabb foglalkozást keresnek.

Ha végig tekintünk az ország köz- és magánintézetein, megdöbbenve látjuk, hogy az ott szolgálókat teljesítő szolgálók, altisztek legnagyobb része iparosokból került ki. Az pedig ismeretes, hogy egy-egy közintézet által kiírt pályázatban a pályázók tulnyomó része iparosmester és segéd.

Szomorú jelenség ez hazánk iparára nézve. Összetörő jövő fejlődésünkbe vetett hitünket, mert az ilyen esetek hazánkban általánosan elterjedtek. Iparosaink nagy részében nincs meg a hit, a remény, hogy küzdelmének valaha eredménye lehessen és ezért elveszítik pályájára iránti szeretetét. Ennek azonban nagy részben a közönség az oka, amely nemcsak iparunk, de iparosaink iránt is fásult közönyt viseltetik és tétlenül nézi azok pusztulását.

Ha látjuk azt a nagy közönyt és társadalmi különválást, amely hazánkban uralkodik, feltétlenül az iparosoknak kell igazat adnunk, akik pártfogás hiányában csüggedten és hanyagul kénytelenek folytatni mesterségüket. De ezt a sajnálatos állapotot látva, nem vádolhatjuk a szülőket sem, akik gyermekeiket óvakodnak az iparos pályára adni. Mert manapság az iparosnak alig van valamelyes tekintélye Magyarországon és sokkal nagyobb társadalmi állást foglal el a kishivatalnok, mint akár az önálló iparos. Az pedig bebizonyult tény, hogy az ezüstszinóros állami szolgálóknak sokkal nagyobb a tekintélye, mint az iparosnak, dacára annak, hogy az iparosnak nagyobb jövedelme van.

De azért az iparos hitelét nagyon sokan veszik igénybe, ami szintén egyik legnagyobb baja hazánk iparának. A magyar embernek átkos rossz szokása, hogy a szükséges dologra nem szívesen költ pénzt s ahol csak lehet, hitelbe vásárol és dolgoztat. Az iparos kényszerülve van a hitelezésre, mert a készpénzzel fizetők munkájából nem tud megélni, míg ha hitelt ad, legalább reménye van, hogy munkájának megkapja a bérét.

Végtelen sok bajjal kell küzdeni iparosainknak, ami könnyen elkerülhető volna, ha a közönség közöny és lekicsinylés helyett szeretettel és jóakarattal karolná fel derék iparosainkat.

Hozzászólás az egyházközségi közgyűléshez.

A f. hó 17-én megtartott egyházközségi közgyűlésen az elnöki megnyitó keretében az elnöklő plebánostól egy nagyon is különös kijelentést hal-

lottam, melyet teljesen szónéklül hagyni nem lehet. Vártam mindaddig az illető ellennyilatkozatát, vagy szavainak visszavonását, mely fölöslegessé tenné e felszólalást, de hiába. Ugyanis az elnök szerint egy választmányi tag, egy Nagyságos ur (?) a közel multban megalakult Népszövetség ellen kelt ki s nevezvén azt „Palesztinai egyesület”-nek, mely ha megerősödik képes lesz még a hazát is eladni. Hogy e kedves Nagyságos ur jelen volt-e a közgyűlésen nem tudom, de hogy az egységes zúgó moraj, a nem tetszés nyilvánítás fülébe jutott az bizonyos s most kérdem mi lett volna a kötelessége e választmányi tagnak, különösen akkor, amikor e „palesztinai egyesület” már is megerősödött, a mikor a megüresedett választmányi tagsági helyre az ő jelöltjei kerültek be. Nézetem szerint levonni a konzekvenciát s lemondania, avagy azt hiszi, hogy a legközelebbi tisztújításon tekintve „a nagyságos uri voltát” a Népszövetség újra beválasztja. Oh nem, ne ringassa magát e boldog képzelődésben. Itéletet mondani egy egyesületről csak úgy lehet, ha annak alapszabályait, működését ismerjük. S hogy a fenti nyilatkozó azt nem olvasta, annak működéséről halvány fogalma sincs az bizonyos, mert tudnia kellene, hogy a Népszövetségnek semminemű politikai jellege nincs s célja egyedül a katolikusokat együtt tartani, katolikus önértéküket felébreszteni. Ez ellen pedig kifogása neki sem lehet, sőt mint választmányi tagnak neki is ott volna a helye.

Van a választmányi tagoknak egy más része is, mely szintén nem igen méltó arra a tisztségre s ezek azok, kiknek családjuk, gyermekei vannak s gyermekeiket a katolikus iskolák mellőzéseivel az állami s a szász iskolába járatják.

Ugyan miért? Oly rosszak a katolikus iskolák, hogy gyermekeiket nem merik rájuk bízni? S ha tényleg úgy van, akkor is első sorban nekik, mint elsőfokú hatóságnak volna kötelességük ezen a bajon segíteni s ha e tisztséggel járó feladatuknak nem akarnak megfelelni, miért ragaszkodnak ahhoz? Ne tekintsek e tisztet dekorációnak!

Katolikus iskoláinkról eddig mindig csak jót hallottunk minden köz- és választmánygyűlésen s még pedig a legautentikusabb forrásból, az igazgató-plebánostól, a kiküldött iskolalátogató választmányi tagoktól s a kir. tanfelügyelőtől. S ha ezeknek nem hisznek, kérjük ki a választmányi engedelmét a látogatásra s győzedjenek meg személyesen, mert mégis csak furcsa, hogy katolikus választmányi tag gyermeke ne ott nyerje alapismereteit, ne ott erősödjenek meg a hitben.

Talán nincs igazam?! Egy Népszövetségi tag.

H i r e k.

Brassó, 1910. április 22.

Justh Gyula Brassóban. Mint már jeleztük is Justh Gyula holnap délután Brassón keresztül utazik. Érkezik Háromszék felől d. u. 1 óra 59 perckor s Nagyajtára tovább utazik 2 óra perckor induló gyorsvonattal.

Az ügyvédi kamara köréből. A brassói ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Balogh József ügyvédet Brassó székhelylyel a kamara ügy-

védi lajstromába folytatólag bejegyezte. — Balogh József dr. irodáját **Kapu-utca 44.** szám alatt (Bodendorff-léle ház) nyitotta meg.

Tegnap volt az utolsó ismeretterjesztő előadás, amelyen Tersztyánszky Sándor főgimn. tanár az ő ismert humorisztikus modorában hangtani kísérleteket mutatott be. Az előadás végén pedig megköszönte a hallgató közönségnek a tizenkét előadásán át tanúsított figyelmét.

Várad Margit az ököritóiaknak. A mult héten tartotta meg Várad Margit, a Brassó-kassai színház közkedvelt primadonnája jutalomjátékát, mely alkalommal a közönség elárasztotta virágokkal és értékes adományokkal. A jeles művésznő a jutalomjátékából reá eső jövedelmet nagylelkűen az ököritói tűzkárosultaknak juttatta.

Az egyházi énekkar ma pénteken este 8 órakor az elemi fiúiskola rajztermében próbát tart. Tekintettel arra, hogy a hangverseny megtartásának ideje rohamosan közeledik, tisztelettel kéri a vezetőség a működő tagokat, hogy a próbákon pontosan és teljes számban megjelenjen szíveskedjenek. Kérjük továbbá a tagokat, kik a pártoló tagsági gyűjtőlevelet még be nem adták, ma magukkal hozni kegyeskedjenek.

A baróti „Kath. Ifjúsági Egyesület” zászlószentelése. A baróti Kath. Ifjúsági Egyesület már ötödik éve megalakult, hogy hivatásának megfelelően a baróti iparos és gazda ifjúságot az önművelődésre, vallásosságra és hazafiasságra nevelje. Ez az egyesület szépen megfelelt hivatásának úgy, hogy áldásos működése mutatkozik a baróti ifjúságon. F. évi május hó 22-én zászlószentelési ünnepélyt rendez az egyesület, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja a vezetőség.

Az országos állatkiállítás elhalasztották. Brassóban f. évi szeptember első felében országos állatkiállítást terveztek, de elhalasztották október 9, 10 és 11-ikére.

A kassai színházban a mult héten Komlossy Emma vendég szerepelt a Varázskeringő, Táncozó huszárok és Böregér című operettekben a közönség élénk érdeklődése és zajos ovációja mellett.

A Brassói Torna és Vivő Egyesület ma este 6 órakor a főreáliskola tornacsarnokában rendez vivő gyakorló órát tart. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

Betörés. A mult napokban a barompiacon levő marhalevél vizsgáló helyiségbe állkulescsal eddig ismeretlen tettesek betörték és elvittek 2 pokrócot, melynek értéke 10—10 korona, 2 törülköző kendőt és egy ruhakéfé. A betörést csak a tegnap reggel vették észre. Az asztalfióka ki volt húzva és benne volt néhány korona, de azt ott hagyták. Ugy látszik jó hangulatban voltak a betörők, mert az ivó pohárba bort töltöttek és azt felvegyítették vízzel. A rendőrség a tetteseket nyomozza.

Apollo Bioskop szombat és vasárnapi műsora: Photobioskop (sport). Téli uszóverseny (sport). Gyermekekiny következménye (humoros). Urhatnám szolga (humoros). Megtréfált papszakács (humoros). Husvéth Florenzben (dráma). Indián regény (dráma). Bajorországon keresztül (látványos). Szerencsés löverseny játékos (életkép). Hétfőn és kedden új műsor. Minden előadásnál katonazene.

Felelős szerkesztő: Kölcze Károly dr.

Legnagyobb választék Kongré-szövetekben.

Előnyomás és mintázás kézimunkákra.

Legnagyobb választék
hímzőeszközökönkben.

Hölgyek, kik szép és finom kézimunkát vásárolni szándékoznak, sziveskedjenek
„raktáramat megtekintenl.“

Monogramokat zsebkendőkre, törülközőkre, asztalkendőkre 8 fillértől feljebb, 5—6 óra alatt készíték el.

BOLESCH FRIGYES
Weisz Mihály-utca 4. sz. (Copony-féle ház)

Mindennemű fehérnemű készítését elvállalom.

Üzletmegnyitás!

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy egy az új törvény szerint berendezett

mérleggyártó műhelyt

nyitottam. — Megjegyzem még, hogy műhelyemben minden e szakmába vágó munka, valamint javítások a legpontosabb és legolcsóbb árakban készülnek.

Szives pártfogást kér

Widmann Pál
első brassói mérleggyára
Kórház-utca 62.

ZEIDNER H. G.

Szalámi és hentesárú gyár
Brassó, Hirscher-utca 1.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát, szalonát, legizlésebb felvágottat és tormás virsht.

Naponta posta és vasúti szétküldések.

Elegáns és kifogástalan kivitelű
polgári és egyenruhák csakis

Szöcs György cégnél

Brassó, Weisz-Mihály-utca 10. sz. a. szerezhető be.

Legujabb divatu bel- és külföldi szövetek, valamint katonai felszerelések raktára.

Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Uj férfi divatruha üzlet!

T. c.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt Cimnek b. tudomására hozni, hogy helyben **TEHÉNYPIAC 4. sz. alatt** a mai kor igényeinek megfelelő

Uri divatruha üzletet

nyitottunk, hol férfi ruhákat mindenkor a legujabb divat szerint, elsőrendű munkaerő által kidolgozva, olcsón és pontosan készítünk.

Raktáron tartunk nagy választékban bel- és külföldi szöveteket a legujabb divatmintákban.

Olcsó és szép munkánkról bárki az első rendelésnél meggyőződhetik.

Becsés rendeléseket kérve, vagyunk

kiváló tisztelettel
Bartha és Reinert
uri divat szabók.

Hentschel H., keresztény-könyvnyomdája, Brassó, Kut-u. 23. szám.

FINOM MŰSZERÉSZ MŰHELY.

Műszerek és kiegészítő részeiknek készítése.
Patent modellek és találmányok kidolgozása rajzok és ötletek szerint.

Különlegességek javító-műhelye.

Különféle szerkezetű és gyártmányú írógépek, varrógépek, gramofonok, orvosi műszerek,
tudományos vegyműhely, (laboratorium) fizikai tanulságos műszerek

Képviselete:

a jó hírnevű és legidősebb német varrógépnek „Veritas“; a világhírű „Jdeal“ írógépnek (teljesen látható írással.)

Eredeti gramofon és Zonophon lemezek
:—: 3 nyelven, gyári árban. :—:

Csak elsőrangú hozzávalók. — Írógép iskola.

BARTHELMI G.
műszerész
Brassó, Weisz Mihály-utca 23. sz.

Különféle gyártmányú írógép-különlegességek javító-műhelye.

Csak elsőrangú hozzávalók.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

Vidéki rendeléseket azonnal eszközölök.

Aki azt akarja, hogy cipője és csizmája eredeti formáját megtartsa és az mindig szép sima legyen, csináltasson 1 pár sámfát az alanti mesternél. Rendeléshez cipő, vagy csizma szükséges mintának.

Kereskedőknek nagy kedvezmény.

K i t ű n ő i z l é s .

Bőriparosok figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a t. bőriparosokat, hogy kaptatát, sámfát s minden e szakmába vágó munkát a legjobban és legolcsóbb árak mellett készítik.

Uhrin György
Brassó, Kórház-utca 66.

A l e g j o b b a n y a g .

Alulírott teljes tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy én

FEKETE-UTCA 18. szám alatt

a legujabb gépekkel felszerelt

VEGYTISZTÍTÓ INTÉZETET nyitottam.

Hason szakmában Bécsben elsajátított ismereteim arra képesítenek, hogy a legmeszebb menő igényeknek, várakozásoknak megfeleljek.

Elvállalom fehérneműket, mint **ingek, kezek, gallérok** stb-nek — valamint **bluzoknak, kostümeknek, szőnyegek, függönyöknek és férfiruháknak** tisztítását — továbbá **szövetek festését rendkívüli olcsó árak mellett.**

Szives pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel
DANIEL MÁRIA
Fekete-utca 18.

Egy levelezőlap elég, hogy ruháit stb. elszállíttassam.

Brassó

T

vas

kiv

A

A

kisexiszte

De ez a

szembes

A

tőkének

Az ipari

hátterbe

azt a pu

kikezde.

Va

elején is

lyaink ne

mogatás

segélyny

teiben

kezek

szabad

Mé

életnek

munka

neki állt

műerő v

tud bold

ledik a v

A

átalakulás

nézzük.

legtöbbsz

alapítók

Tehát a

el tőlünk

A

kodott h

legsulyos

jutalma,

odaadjuk

A

ipari vál

részesül

visel a v

Iga

foglalkoz

ugy bol

örvend-e

iparos, s

A történe

ember b

a mai kö

de hazai

szabad

Viz

jövő me

eszközök

hetik. Mi

keznie, h

főnt akar

Uj